

Den röda färgen.

Den röda färgen, eller rödockra som arkeologerna också brukar kalla den, förekommer på boplatser och användes till att skapa hällmålningar.

Den röda färgen är ett naturligt mineral, järnoxid som finns i marken. När man hittar jord som innehåller mycket järnoxid kan antingen använda den som den är för att göra färg eller rosta den i elden. När man rostar den så uppstår en intensivare mörkare röd färg och man blir av med eventuella växtdelar och insektsdelar. För att kunna måla med den behöver man ett bindemedel, sitt eget spott, djurfett eller äggula fungerar utmärkt.

Färgen kan ha använts till att färga föremål av skinn, trä eller ben. Den har också på andra håll lagts i gravar.

Självklart kan man även ha gjort ansiktsmålningar och kroppsålningar med färgen även om det inte lämnat några spår efter sig.

Vi använder fortfarande järnoxid i smink och till målarfärg, den mest kända är kanske falurödfärg.

Fundera på vilka anledningar man skulle kunna ha för att målats sig?

Idag kan man köpa detta som ett färgpulver i färgaffären.

Hällmålningarna på Finnforsberget

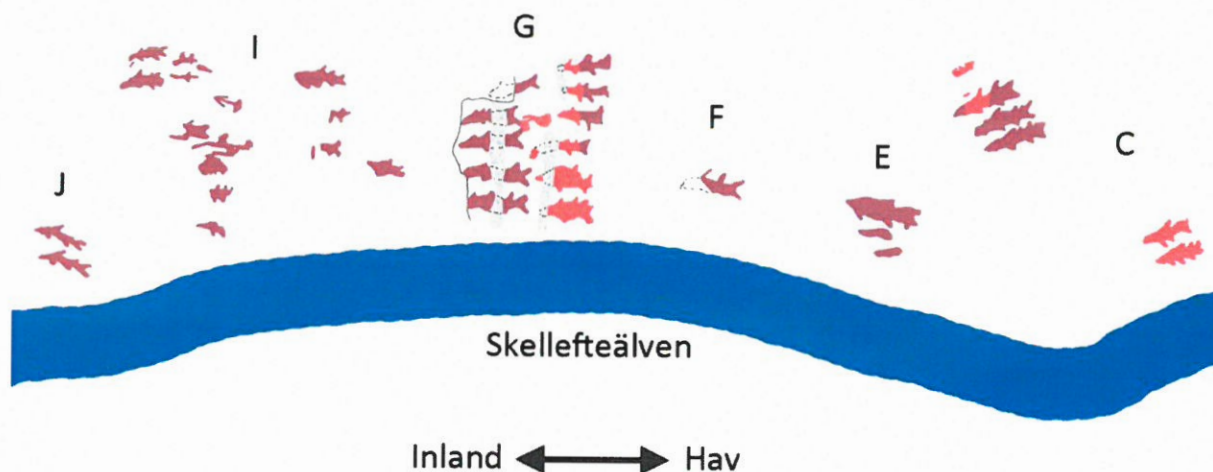
Cirka 2,5 mil väster om Skellefteå uppströms längs Skellefteälven hittades år 2006 ett 30-tal hällmålningar på Finnforsberget. Platsen ligger idag på 236-239 meter över havet. Arkeologerna tror att hällmålningar målades här mot slutet av stenålder.

På Finnforsbergets södra sida finns en klippvägg och det är där målningar finns. Står man med klippväggen i ryggen ser man ut över Skellefteälvens dalgång mot söder.

Vid dokumentation av hällmålningarna visades att det främst är fiskar som är avbildade, samt ett par älgar, och en människa. Men också en del färg fläckar där det inte går att se vad de föreställer.

Det unika med motiven är att så många bilder föreställer fiskar. På andra ställen med hällmålningar är det vanligen älgen som är motiv. När det kommer till hällristningar är även båtar, människor, solkors och fotsulor avbildade med mera.

Eftersom alla fiskar har målats med huvud och kropp åt väster så kan det kanske visa på laxen vandring från havet och upp i älven.

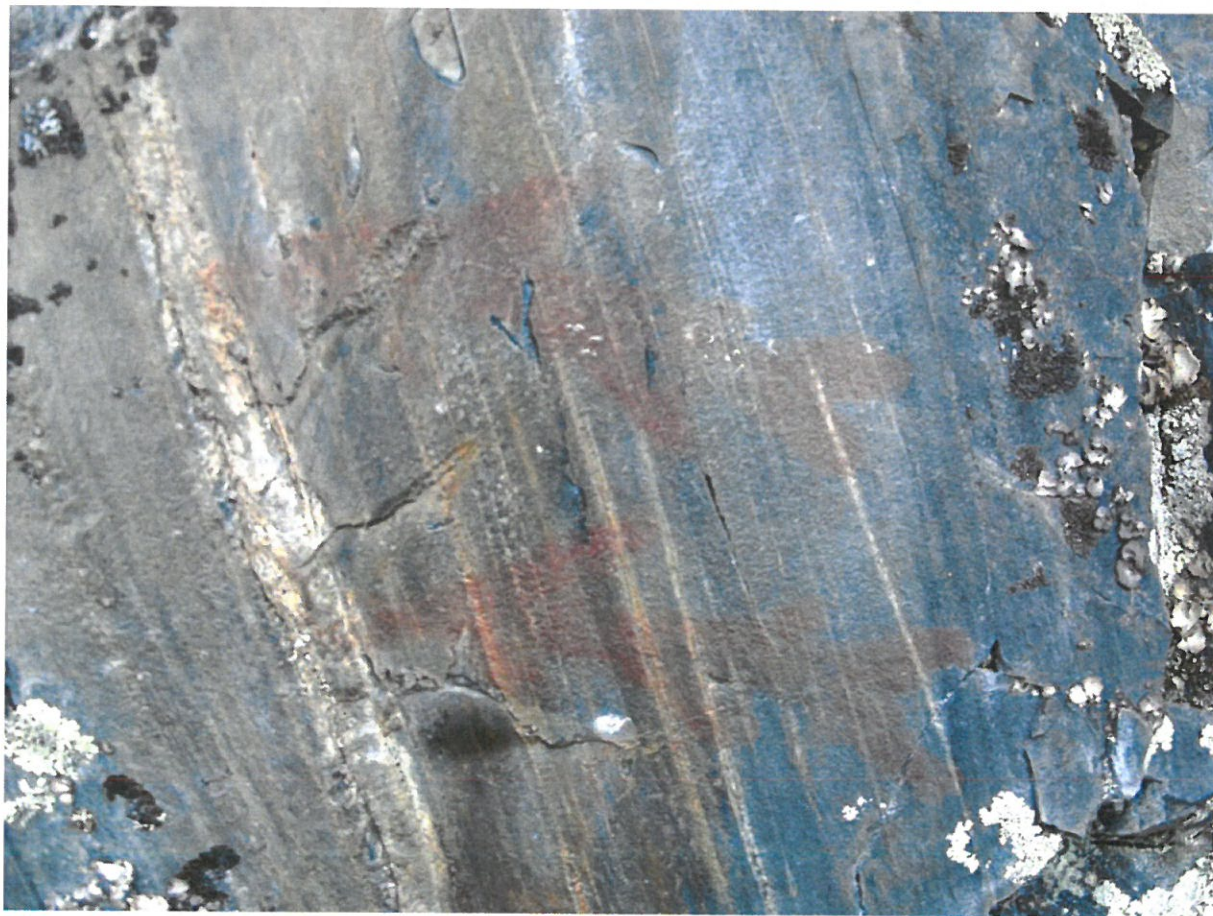

Precis nedanför klippöverhänget där flera målningar är målade finns även ett stenbrott där människor hämtat kvartsit. Här finns avslag och grovt tillhuggna bitar som skulle kunna ha blivit pil- eller spjutspetsar. På platsen har man även hittat knackstenar som använts för att hugga till kvartsiten. Dessa pilspetsar var i bruk cirka 2000 f Kr

I klippväggen finns former som liknar människoansikten. Kanske valde människorna just den här plasten på grund av det?

Det är svårt att veta varför människorna valt att måla dessa bilder. Kanske vill man ha god fiskelycka och försökte kommunicera det till högre väsen?

Se bildspel och utforska platsen: <https://skellefteamuseum.se/finnfors/>

Hällmålningarna på Finnforsberget, två fiskar. (J).

Hällmålningarna på Finnforsberget, digitaliserad och bearbetad bild. Två fiskar. (J).

Hällmålning på Finnforsberget, människa.

Hällmålning på Finnforsberget, digitaliserad och bearbetad bild. En människa.

Ett människoansikten i klippväggen på Finnforsberget.